ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 4. července 2006

o státní podpoře č. C 30/2004 (ex N 34/2004) uplatňované Portugalskem, která osvobozuje od daně z příjmu právnických osob kapitálové zisky z některých operací/transakcí, jež byly provedeny veřejnými podniky

(oznámeno pod číslem dokumentu K(2006) 2950)

(Pouze portugalské znění je závazné)

(Text s významem pro EHP)

(2006/748/ES)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 88 odst. 2 první pododstavec této smlouvy,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru, a zejména na čl. 62 odst. 1 písm. a) této dohody,

poté, co vyzvala zúčastněné strany, aby v souladu s uvedeným článkem podaly připomínky ([1]),

vzhledem k těmto důvodům:

I. POSTUP

(1) Na základě informací o uvedeném osvobození kapitálových zisků od daně na základě článku 25 portugalského statutu daňových zvýhodnění, jež bylo poskytnuto portugalskými orgány některým veřejným podnikům (Estatuto do Benefícios Fiscais) (dále jen „EBF“) ([2]), požádala Komise uvedené orgány o podrobné informace, a to dopisem ze dne 14. března 2001.

(2) Portugalské orgány odpověděly dopisem ze dne 25. dubna 2001. Dne 28. října 2003 bylo požádáno o další informace; odpověď na ně byla obdržena dne 30. ledna 2004. Portugalské orgány poskytly doplňující informace dopisem ze dne 8. září 2004.

(3) Dopisem ze dne 6. října 2004 ([3]) Komise informovala Portugalsko o svém rozhodnutí zahájit ohledně tohoto opatření řízení podle čl. 88 odst. 2 Smlouvy o ES. V uvedeném rozhodnutí, jež bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* ([4]), vyzvala Komise zúčastněné strany, aby k opatření podaly své připomínky.

(4) Dopisem, který Komise obdržela dne 21. prosince 2005, podaly portugalské orgány své připomínky.

(5) Žádná ze zúčastněných stran připomínky nepodala.

II. PODROBNÝ POPIS REŽIMU PODPOR

(6) Osvobození od daní jsou stanovena v článku 25 EBF pod názvem *„Kapitálové zisky v rámci procesu privatizace“*, který odpovídá článku 32 C v původním znění z roku 2000, předtím než byl EBF přezkoumán nařízením vlády č. 198/2001 ze dne 3. července.

(7) Ustanovení článku 25 EBF stanoví, že pro účely zjištění zdanitelného zisku v dani z příjmu právnických osob podniků s výhradně veřejným kapitálem, jakož i společností, jež je ovládají, zdanitelný základ nezahrnuje kapitálové zisky pocházející z privatizace nebo postupů restrukturalizace provedených v souladu se strategickým směřováním v rámci výkonu funkce státního akcionáře, jež jsou jako takové uznány vyhláškou ministra financí.

(8) Ustanovení článku 25 portugalského EBF vstoupilo v platnost dne 1. ledna 2000 v souladu s článkem 103 zákona 3-B/2000 ze dne 4. dubna.

III. DŮVODY ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ

(9) Rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení naznačovalo, že článek 25 EBF zřejmě představuje režim státních podpor ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES. Tento režim byl pravděpodobně podporou na provoz a na základě dostupných informací byl neslučitelný se společným trhem, neboť nebyl určen na jakékoli způsobilé investice či výdaje. Zdá se, že žádná z výjimek podle čl. 87 odst. 2 a 3 Smlouvy o ES se nepoužije. Opatření však představovalo neodůvodněnou podporu, která poskytovala výhodu veřejným podnikům v neprospěch jejich konkurentů ze soukromého sektoru.

IV. PŘIPOMÍNKY PORTUGALSKA

(10) Dopisem, který Komise obdržela dne 21. prosince 2005, Portugalsko potvrdilo údaje, které již byly předloženy při předběžném posouzení Komise.

([1]) Úř. věst. C 256, 15.10.2005, s. 26.
([2]) Nařízení vlády č. 215/89 ze dne 1. července.
([3]) C (2004) 2637 ze dne 6.10.2004.
([4]) Viz poznámka po čarou 1.

(11) Portugalské orgány shrnují vývoj zdanění kapitálových zisků v rámci daně z příjmu právnických osob v Portugalsku takto:

— Od roku 1993 znovu investované kapitálové zisky byly předmětem zvýhodněného daňového režimu, pokud vyplývají z hmotných aktiv nebo z akcií holdingových společností (sociedades gestoras de participações sociais) ([5]). V tomto případě je opětovné investování příjmů důvodem k vynětí ze zdanitelných příjmů.

— Tato situace se začala měnit od roku 2001 ([6]). Pozitivní saldo mezi kapitálovými zisky a ztrátami se zdaňovalo takto: pokud byly zisky reinvestovány v roce, kdy jich bylo dosaženo, pětina těchto zisků se zdaňovala v tom roce a pětina v každém z následujících čtyř let.

— Od roku 2002 se polovina kapitálových zisků zdaňovala, i když byly reinvestovány ([7]).

— V roce 2003 se situace opět změnila: holdingové společnosti (jakož i společnosti rizikového kapitálu) byly zcela zproštěny daně z realizovaných kapitálových zisků z akcií, jejichž byly držiteli po dobu nejméně jednoho roku ([8]).

(12) Portugalské orgány tvrdí, že právní předpisy pro osvobození od daně se omezovaly pouze na to, že v případě podniků veřejného sektoru budou uplatňována táž pravidla zdaňování kapitálových zisků a daňové neutrality, jež se používají v případě soukromých podniků, které procházejí restrukturalizací, od daňové reformy z roku 1988 a zavedení *daně z příjmu právnických osob*.

(13) Portugalské orgány v tomto ohledu argumentují, že na základě portugalských právních předpisů pro osvobození od daní byly reinvestované kapitálové zisky předmětem zvýhodněného daňového režimu, pokud pocházejí z hmotných aktiv nebo z akcií holdingových společností. V tomto případě je opětovné investování zisků důvodem k vynětí ze zdanitelných zisků, což představuje základní prvek portugalského daňového režimu.

(14) Na základě článku 25 EBF jsou ze zdanitelného základu daně z příjmu právnických osob vyňaty rovněž kapitálové zisky podniků, které zcela vlastní stát, a podniků, které jsou těmito státními podniky kontrolovány. Na tyto subjekty rozšiřuje daňový režim pro kapitálové zisky, které holdingové společnosti reinvestují, a na restrukturace uskutečněné jinými soukromými podniky. Způsobilé podniky tak nemají finanční výhody, když se jich týkají privatizace, reorganizace nebo procesy restrukturalizace.

(15) Podle portugalských orgánů je účelem článku 25 EBF zabránit tomu, aby do privatizací a procesů restrukturalizace podniků veřejného sektoru zasahovaly veřejné holdingové společnosti, čímž je ulehčen výkon funkce státního akcionáře.

(16) Portugalské orgány uvádějí, že článek 25 EBF neobsahuje ustanovení vytvářející výjimečný daňový režim pro kapitálové zisky ve srovnání s běžným režimem. Z jeho uplatňování neplyne pro podniky, jež jsou příjemci podpory a jichž se týkají procesy reorganizace a restrukturalizace, žádná další výhoda.

(17) Portugalské orgány rovněž sdělují, že mají v úmyslu zrušit článek 25 EBF. Od jeho zrušení by se tudíž na každý proces restrukturalizace nebo privatizace, jímž by procházel některý veřejný podnik, uplatňoval běžný portugalský režim daňového zvýhodnění, jenž se používá na soukromé podniky.

(18) Pokud jde o navracení protiprávní podpory, portugalské orgány tvrdily, že a) uvedený režim byl využit pouze u čtyř transakcí a že v každém případě by soukromý podnik získal stejné daňové zvýhodnění, kdyby vytvořil holdingovou společnost a reinvestoval kapitál do finančních aktiv a že b) o třech z oněch čtyř transakcí rozhodla správní rada banky *Caixa Geral de Depósitos* (CGD) k soukromým účelům (vytvoření holdingové společnosti) vzhledem k tomu, že v té době článek 25 EBF ještě nebyl schválen. Jelikož podnikům nebyla poskytnuta žádná finanční výhoda z veřejných prostředků, portugalské orgány tvrdí, že žádnou podporu není třeba vracet.

(19) Režimu využily tyto čtyři transakce:

— První transakce se týká postoupení od společnosti *Mundial Confiança* (MC), dceřiné pojistné společnosti portugalské finanční instituce CGD, jejího podílu (5,46 %) v *Crédito Predial Português* (CPP) do *Banco Santander Central Hispano* (BSCH) dne 5. dubna 2000. Kapitálové zisky, jichž společnost MC dosáhla, činily 9,3 milionu EUR.

— Druhá transakce se týká postoupení od Banco Pinto & Sotto Mayor (BPSM), jež byla v době transakce kontrolována společností CGD, jejího podílu

([5]) V čl. 7 odst. 2 nařízení vlády 495/88 ze dne 30. prosince a čl. 31 odst. 2 EBF bylo použito ustanovení článku 44 (nově článek 45) předpisů o dani z příjmu právnických osob.

([6]) Zákon 30-G/2000 ze dne 29. prosince.

([7]) Zákon 109-B/2001 ze dne 27. prosince.

([8]) Na základě čl. 31 odst. 2 EBF ve znění zákona 32-B/2002 ze dne 30. prosince 2002, jímž byl schválen státní rozpočet na rok 2003, „*kapitálové zisky a ztráty, které realizovaly holdingové společnosti a společnosti rizikového kapitálu prostřednictvím úplatného převodu, ať už z jakéhokoli důvodu, kapitálových podílů, jejichž jsou držiteli alespoň jeden rok, jakož i finanční výdaje spjaté s jejich nabytím, nejsou zahrnuty do výpočtu zdanitelného zisku těchto společností*“.

(94,38 %) v Banco Totta & Açores (BTA), jakož i jejího podílu (7,09 %) v CPP do BSCH dne 7. dubna 2000. Kapitálové zisky, jichž společnost BPSM dosáhla, byly odhadnuty na 310 milionů EUR.

— Třetí transakce se týká výměny akcií mezi MC a BCP. Společnost MC prodala svůj podíl (53,05) v BPSM do BCP a výměnou tak získala zhruba 10 % kapitálu BCP dne 19. června 2000. Kapitálové zisky, jichž společnost MC dosáhla, činily 1 566,4 milionu EUR.

— Poslední čtvrtá transakce se týká kapitálových zisků z prodeje podílu CGD v brazilské bance ITAÚ, S.A., ke kterému došlo v letech 2000 až 2003. Celkové kapitálové zisky, jichž společnost CGD dosáhla, činily 357,4 milionu EUR.

(20) O prvních třech transakcích bylo rozhodnuto na základě dohod mezi „Grupo Champalimaud" a BSCH. Společnosti CGD a BSCH za tímto účelem podepsaly dne 11. listopadu 1999 dohodu, podle níž:

— společnost BSCH koupila podíly Antónia Champalimauda v „Grupo Champalimaud" a poté je prodala společnosti CGD.

— Podíly v BTA a v CPP byly prodány společnosti BSCH.

(21) Cílem restrukturalizace skupiny „Grupo Champalimaud" bylo oddělit činnosti vztahující se k bankovnictví a pojišťovnictví s cílem zvýšit účinnost, s níž portugalské orgány provádějí kontrolu (Banco de Portugal e Instituto de Seguros de Portugal).

(22) Ve čtvrtém případě bylo o postoupení rozhodnuto na základě nové dohody mezi CGD a Unibanco – União de Bancos Brasileiros, S.A.

(23) Cílem předmětného opatření je zajistit daňovou neutralitu privatizačních operací a procesů restrukturalizace, které se týkají podniků s výhradně veřejným kapitálem a podniků, které jsou jimi kontrolovány.

(24) Portugalské orgány jakožto akcionáři CGD zaslaly dne 18. října a 31. března 2000 dopisy ministra financí, které v souladu se strategickým směřováním povolovaly výše uvedené operace.

V. POSOUZENÍ PODPORY

V.1. Posouzení jakožto státní podpory

(25) Komise potvrzuje postoj, který zaujala v rozhodnutí o zahájení formálního řízení, posuzující opatření jako státní podporu. Ustanovení článku 25 EBF, které od daně z příjmu právnických osob osvobozuje kapitálové zisky veřejných podniků pocházející z privatizačních operací a procesů restrukturalizace, představuje režim státních podpor.

(26) Soudní dvůr systematicky hájil stanovisko, že opatření, jehož prostřednictvím veřejné orgány některým podnikům udělují daňová zvýhodnění, jež (i když nedochází k převodu státních zdrojů) staví příjemce do příznivější finanční situace než jiné daňové poplatníky, představuje podle čl. 87 odst. 1 Smlouvy státní podporu ([9]).

Státní zdroje

(27) Opatření stanovené v článku 25 využívá státních zdrojů, protože se zakládá na nevybrání korporačních daní, které by za normálních okolností stát vybral. Rozhodnutím vzdát se tohoto příjmu je naplněno kritérium pro státní zdroje.

Selektivní výhoda

(28) Ve srovnání s daňovým režimem, který se v Portugalsku za normálních okolností používá na kapitálové zisky, poskytují ustanovení článku 25 EBF příjemcům výhodu.

(29) Běžný daňový režim, který je třeba zohlednit, je režim pro podniky bez ohledu na jejich vlastnictví (veřejné či nikoli) a na jejich povahu (holdingová společnost či nikoli).

(30) Běžný daňový režim není režim použitelný výhradně na holdingové společnosti, protože do transakcí, na které se vztahuje článek 25 EBF (procesy restrukturalizace), mohou být zapojeny jak holdingové společnosti tak jiné společnosti.

(31) Pokud jde o daňový režim pro kapitálové zisky, jichž dosáhly holdingové společnosti v Portugalsku, začal být zvýhodněný daňový režim uplatňován v roce 1993. V době, kdy uvedené transakce proběhly, byl však uvedený zvýhodněný režim možný pouze v případě, že příjmy byly reinvestovány. To znamená, že i ve srovnání s režimem pro holdingové společnosti, jenž v Portugalsku nebyl běžným daňovým režimem, byla selektivní výhoda poskytnuta podnikům s výhradně veřejným kapitálem a podnikům, které jsou jimi kontrolovány.

(32) Osvobození od daní z kapitálových zisků staví veřejné podniky, jež ho využívají, do výhodného postavení v porovnání s jinými podniky, které působí ve stejných hospodářských odvětvích, pokud by uvedené veřejné podniky využívaly při výkonu svých činností vyššího *cash flow*. Bez ohledu na cíl opatření je povaha státní podpory posuzována podle jejích dopadů a nikoli podle jejích cílů.

(33) Výhoda je poskytována pouze některým podnikům, a to sice podnikům s výhradně veřejným kapitálem a podnikům, jež jsou jimi kontrolovány a jichž se týkají procesy

([9]) Věc C-6/97, *Italská republika/Komise* Sb. rozh. 1999, s. I-2981, bod 16.

privatizace nebo reorganizace, jež se řídí politickými cíli státu. Všechny ostatní podniky jsou vyňaty, a to včetně soukromých podniků, které jsou v hospodářské soutěži s podniky veřejného kapitálu, jež jsou příjemci podpory. Sdělení Komise o použití předpisů o státní podpoře v případě opatření týkajících se přímého zdanění podnikatelské činnosti ([10]) uvádí, že když jsou například některé veřejné podniky osvobozeny od daně z příjmu právnických osob, pravidla udělující uvedené preferenční zacházení podnikům, které mají právní status veřejného podniku a které vyvíjejí hospodářskou činnost, mohou být ve smyslu článku 92 Smlouvy posuzována jako státní podpory.

(34) Daňová ustanovení článku 25 EBF jsou *de jure* selektivní, neboť se týkají pouze některých podniků (a to veřejných podniků nebo podniků jimi kontrolovaných). Kromě toho se opatření *de facto* uplatňovalo výhradně na veřejné podniky v odvětví bankovnictví a pojišťovnictví nebo na podniky jimi kontrolované, což vyplývá z údajů poskytnutých portugalskými orgány.

(35) Portugalské orgány popírají, že opatření je selektivní povahy, a tvrdí, že totéž opatření je určeno subjektům veřejného sektoru jakožto kategorii podniků a že se tedy jedná o opatření obecné povahy. Takový argument však Komise nemůže z následujících důvodů přijmout:

(36) Zaprvé z hlediska daňových dopadů neexistuje takové pojetí podniků veřejného sektoru, vzhledem k tomu že podniky, které potenciálně mohou těžit z výhody poskytnuté podle článku 25 EBF, mohou v zásadě působit na nejrůznějších trzích.

(37) Zadruhé stávající opatření neumožňuje určit specifické aspekty veřejných podniků ve srovnání se soukromými podniky. Soukromé podniky a zahraniční veřejné podniky s pobočkami v Portugalsku mohou rovněž podporovat programy na reorganizaci. Kromě toho se mohou jejich akcionáři rozhodnout podniky prodat, ale režimu by nevyužívali.

(38) Zatřetí je toto opatření určeno pouze na jediné pododvětví veřejných podniků: podniků, v nichž probíhá proces privatizace nebo reorganizace, pokud tyto operace jako takové ministr financí uzná. Selektivní povaha tohoto opatření, i mezi podniky veřejného sektoru, vyplývá rovněž z pravomoci rozhodovat podle volného uvážení, kterou příslušný orgán má.

([10]) Úř. věst. C 384, 10.12.1998, s. 3.

(39) Komise tedy dospívá k závěru, že článek 25 EBF poskytuje selektivní výhodu. Selektivní povaha předmětného opatření není odůvodněna podstatou a hospodárností portugalského daňového systému.

Dopad na obchodní výměnu a narušení hospodářské soutěže

(40) Uděluje-li článek 25 EBF veřejným podnikům, v nichž probíhá proces privatizace nebo restrukturalizace, možnost využívat sníženého zdanění kapitálových zisků, poskytuje jim výhodu z hlediska podnikání a posiluje jejich postavení oproti jiným podnikům. Komise ve svém posouzení nemusí stanovit, zda má podpora skutečný dopad na obchodní výměnu mezi členskými státy nebo zda skutečně dochází k narušení hospodářské soutěže, ale musí pouze posoudit, zda tyto podpory mohou ovlivnit obchodní výměnu a narušit hospodářskou soutěž ([11]). Pokud podpora poskytnutá členským státem posiluje postavení jednoho podniku oproti jiným podnikům, které s ním jsou v rámci Společenství v hospodářské soutěži, je třeba mít za to, že uvedené podniky jsou touto podporou poškozeny ([12]).

(41) Kromě toho všichni příjemci z režimu působí v odvětví bankovnictví a pojišťovnictví, odvětvích, jež jsou již mnoho let otevřena hospodářské soutěži. Postupná liberalizace zvýšila hospodářskou soutěž, která by již mohla být výsledkem volného pohybu kapitálu, jejž předpokládá Smlouva o ES.

(42) Vlivy na obchodní výměnu mezi členskými státy a dopad podpor z hlediska narušení hospodářské soutěže lze zvláště pociťovat v uvedených odvětvích ([13]).

(43) Daný režim podpor tedy může ovlivnit obchodní výměnu a narušit hospodářskou soutěž.

Závěr

(44) Z výše uvedeného vyplývá, že výjimečný režim stanovený v článku 25 EBF, který od daně z příjmu právnických osob osvobozuje kapitálové zisky veřejných podniků pocházející z privatizačních a restrukturačních operací, představuje ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES režim státních podpor.

V.2. **Posouzení režimu jakožto protiprávní podpory**

(45) Portugalsko uplatňovalo tento režim podpor, aniž by jej oznámilo. Portugalsko tedy uplatňováním článku 25 EBF porušilo ustanovení čl. 88 odst. 3 Smlouvy.

([11]) Viz například rozsudek Soudního dvora ve věci C-372/97, *Itálie/Komise* (Sb. rozh. 2004, s. I-3679, bod 44).

([12]) Věc 730/79, *Philip Morris Holland/Komise* (Sb. rozh. 1980, s. 2671, bod 11).

([13]) Co se týče vlivu na obchodní výměnu a narušení hospodářské soutěže v odvětví bankovnictví, viz zejména rozsudek Soudního dvora ze dne 15.12.2005 ve věci C-222/04 „*Fondazioni bancarie*", bod 139 a následující a uvedená judikatura.

V.3. **Slučitelnost protiprávního režimu podpor**

(46) Tato podpora není slučitelná s čl. 87 odst. 2. Nejedná se o podporu sociální povahy, která je poskytována jednotlivým spotřebitelům, jejím cílem ani není nahradit škody způsobené přírodními katastrofami nebo výjimečnými událostmi; nejedná se rovněž o podporu, která je poskytována hospodářství určitých oblastí Spolkové republiky Německo postižených rozdělením Německa.

(47) Podpora se uplatňuje stejným způsobem na celém území státu a nemůže tedy být považována za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. a) a c), jehož cílem je rozvoj určitých oblastí.

(48) Komise má za to, že předmětná podpora na provoz nemůže být pokládána za podporu rozvoje určitých hospodářských činností ve smyslu čl. 87 odst. 3 písm. c) zejména proto, že toto ustanovení vyžaduje, aby podpory „neměnily podmínky obchodní výměny v míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem“, což je podmínka, která v tomto případě podle Komise není splněna. Tato podpora nesplňuje žádnou z podmínek stanovených v pokynech Společenství k podporám na záchranu a restrukturalizaci, jež byly v době jejího poskytování platné ([14]). Není sledován jakýkoli jiný horizontální cíl společného zájmu. Její uplatňování pouze na odvětví finančnictví nic nemění na závěru posouzení zejména proto, že vliv na obchodní výměnu mezi členskými státy a dopad této podpory na provoz z hlediska narušení hospodářské soutěže je v tomto odvětví zvláště citlivý.

(49) Podpora rovněž není slučitelná ve smyslu čl. 87 odst. 3 písm. d) (podpory určené na pomoc kultuře a zachování kulturního dědictví) a písm. e) (jiné kategorie podpor stanovených rozhodnutím Rady). Portugalsko se nikdy nedovolávalo jakékoli z těchto výjimek.

(50) Kromě toho podpora rovněž není slučitelná ve smyslu čl. 87 odst. 3 písm. b). Podporu nelze považovat za „projekt společného evropského zájmu“, neboť je určena veřejným podnikům určitého členského státu a ne Společenství jako celku, a nepodporuje konkrétní a přesně definovaný projekt; jejím cílem rovněž není „náprava vážné poruchy v hospodářství některého členského státu“, neboť bez podpory by portugalské hospodářství pravděpodobně neutrpělo vážnou poruchu.

(51) Portugalsko se v každém případě, s výjimkou velmi obecných prohlášení, nedovolávalo jakékoli z výjimek Smlouvy.

([14]) Pokyny Společenství ke státním podporám na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích (Úř. věst. C 288, 9.10.1999, s. 2).

VI. **NAVRÁCENÍ PROTIPRÁVNÍ PODPORY**

(52) Ve smyslu čl. 14 odst. 1 nařízení (ES) č. 659/99 rozhoduje Komise v záporných rozhodnutích o protiprávních podporách, že daný členský stát musí přijmout všechna nezbytná opatření, aby od příjemce získal podporu zpět. Komise však nesmí vyžadovat navrácení podpory, pokud by to bylo v rozporu s obecnými zásadami práva Společenství.

(53) Komise má za to, že v daném případě neexistuje žádná obecná zásada práva Společenství, která by zabraňovala navrácení podpory.

(54) Portugalské orgány tvrdí, že čtyři transakce, které využívaly režimu, by byly v každém případě osvobozeny od daní na základě portugalského režimu pro holdingové společnosti. Kromě toho tři z těchto transakcí již byly schváleny v rámci předcházejícího režimu, neboť v dané době článek 25 EBF ještě nebyl schválen. Portugalské orgány proto tvrdí, že podporu není třeba vracet.

(55) Podle judikatury Soudního dvora ([15]) a sdělení Komise o přímém zdanění podniků ([16]) musí být obnovení předchozí situace posuzováno ve fázi, kdy jsou prostředky navraceny, aby bylo možno stanovit, zda existuje alternativní daňový režim, který by, nejedná-li se o protiprávní podporu a v rámci vnitrostátních pravidel slučitelných s právem Společenství, předmětným podnikům poskytl obdobnou výhodu.

(56) Částka, která má být navrácena s cílem obnovit předchozí situaci, odpovídá rozdílu mezi: i) celkovou čistou podporou poskytnutou veřejným podnikům nebo podnikům jimi kontrolovaným podle článku 25 EBF a ii) „běžným“ daňovým režimem, který by se použil, kdyby předmětné operace probíhaly bez podpůrného opatření. Soudní dvůr v tomto ohledu v rozsudku ve věci „*Unicredito*“ ([17]) uvádí, že částky, jež mají být navráceny, by neměly být stanoveny na základě různých operací, které podniky mohly provádět, pokud nezvolily druh operace, pro niž bylo využito podpory. Komise v této souvislosti nemusí zohledňovat volby, které zúčastněné strany mohly učinit, jako např. provádět operace jiným způsobem.

(57) Při posuzování situace, ke které by došlo, kdyby předmětné operace byly uskutečněny, aniž by došlo ke snížení daně, se musí analyzovat každá z operací, při nichž bylo využito

([15]) Věc C-148/04 „Unicredito Italiano SpA“.

([16]) Sdělení Komise o použití předpisů o státní podpoře v případě opatření týkajících se přímého zdanění podnikatelské činnosti, (Úř. věst. C 384, 10.12.1998, s. 3).

([17]) Viz poznámka po čarou 19, body 113 až 119.

článku 25 EBF. V daném případě může být tato analýza provedena na základě informací, které poskytly portugalské orgány, aniž by bylo dotčeno další posouzení každé transakce na základě nových informací, které budou dostupné.

První dvě transakce

(58) První transakce se týká prodeje, kdy společnost MC prodala společnosti BSCH svůj podíl ve společnosti CCP, a to dne 5. dubna 2000. Druhá transakce se týká prodeje, kdy společnost BPSM, ovládaná společností CDG, prodala svůj podíl ve společnosti BTA a ve společnosti CPP společnosti BSCH, a to dne 7. dubna 2000.

(59) Vzhledem k tomu, že článek 25 EBF ještě nebyl zveřejněn v době, kdy obě transakce byly posuzovány, byly obě transakce plánovány a schváleny správními orgány společnosti CGD v souladu s daňovými právními předpisy pro holdingové společnosti. V tomto ohledu by bylo vytvoření holdingových společností, jakož i následné prodeje či výměny akcií, osvobozeno od daně na základě běžného portugalského daňového režimu. Portugalské orgány Komisi předaly všechny příslušné doklady.

(60) Ve skutečnosti nebyla v rámci posuzovaných transakcí volba subjektů vůbec náhodná; správní rady předmětných skupin již stanovily a schválily uvedená rozhodnutí. Kromě toho již byly splněny podmínky pro uskutečnění transakcí v rámci obecných daňových právních předpisů pro holdingové společnosti. Portugalské orgány potvrdily, že pro takové transakce není nezbytné získat předchozí souhlas daňových správních orgánů.

(61) Komise má proto za to, že v těchto dvou případech není nezbytné podpory navracet. Uplatnění článku 25 EBF na tyto transakce neznamenalo žádnou výhodu, neboť při neexistenci uvedeného článku a na základě povahy uskutečněné operace by společnosti MC a BPSM byly osvobozeny v rámci režimu osvobození pro holdingové společnosti, což je běžný daňový režim podle vnitrostátních pravidel.

Třetí transakce

(62) Třetí transakce se týká výměny akcií mezi MC a BCP, jak je vysvětleno výše.

(63) Tímto způsobem by kapitálové zisky realizované společností MC výměnou většiny kapitálu společnosti BPSM v akciích, které představují zhruba 10 % základního kapitálu společnosti BCP, podléhaly „zvláštnímu režimu pro fúze, rozdělení, převody aktiv a výměny podílových jednotek“ podle článků 67 až 72 zákoníku o dani z příjmu právnických osob. V uvedených článcích se uplatňuje směrnice č. 90/434/EHS ([18]), která členským státům nedává jinou možnost, než operaci osvobodit od daní.

(64) Ministr financí rozhodnutím ze dne 14. listopadu 2000 rozhodl v případě této transakce uplatnit článek 25 EBF. V tomto případě však z uplatnění článku 25 EBF nevyplývá žádná výhoda, neboť osvobození od zdanění ukládá směrnice Společenství provedená prostřednictvím čl. 71 odst. 1 zákoníku o dani z příjmu právnických osob a jedná se o běžný daňový režim, který, nejedná-li se o protiprávní podporu a v rámci vnitrostátních pravidel slučitelných s právem Společenství, by byl na skutečně provedenou operaci uplatněn. V tomto případě proto není třeba podporu navracet.

Čtvrtá transakce

(65) Poslední čtvrtá transakce se týká kapitálových zisků z prodeje podílu CGD v brazilské bance ITAÚ, S.A., ke kterému došlo v letech 2000 až 2003. Oproti ostatním třem operacím námá tato operace žádnou souvislost s dohodami mezi „Grupo Champalimaud“ a BSCH.

(66) K prodeji došlo během různých následných transakcí v letech 2000 až 2003. Ačkoli portugalské orgány tvrdí, že tato transakce mohla být provedena prostřednictvím holdingové společnosti, s takovým způsobem její realizace s cílem získat výhodnější daňový režim, než je běžný režim, se však nepočítalo. S přihlédnutím k věci *Unicredito* má tedy Komise za to, že v daném případě uplatnění daňového osvobození ve prospěch holdingových společností by znamenalo vrátit se k uběhlým událostem na základě hypotetických údajů. Portugalské orgány neposkytly dostatečné podrobné údaje o různých etapách operace, která by bývala umožnila daňovou neutralitu, i když by článek 25 EBF býval nebyl uplatněn.

(67) Portugalské orgány tedy v této fázi neprokázaly, že částka, která má být vypočítána skutečnou daňovou sazbou pro kapitálové zisky, jichž bylo skutečně dosaženo (357,4 milionu EUR), navýšená o úroky, by neměla být zpětně získána.

VII. **ZÁVĚR**

(68) Komise má za to, že Portugalsko uplatňováním článku 25 EBF porušilo ustanovení čl. 88 odst. 3 Smlouvy o ES.

([18]) Směrnice Rady 90/434/EHS ze dne 23. července 1990 o společném systému zdanění při fúzích, rozděleních, převodech aktiv a výměně akcií týkajících se společností z různých členských států (Úř. věst. L 225, 20.8.1990). Ustanovení čl. 8 odst. 1 stanoví, že „*přidělení cenných papírů představujících základní kapitál přijímající nebo nabývající společnosti společníku převádějící nebo nabyté společnosti výměnou za jeho cenné papíry představující základní kapitál druhé společnosti při fúzi, rozdělení nebo výměně akcií nemá samo o sobě za následek zdanění příjmů, zisků nebo kapitálových zisků tohoto společníka*“.

Uvedený režim podpor je neslučitelný se společným trhem a musí být zrušen v souladu se závazkem, který portugalské orgány přijaly.

(69) Toto rozhodnutí se týká režimu jako takového a musí být provedeno neprodleně, a to rovněž v případě navrácení podpor poskytnutých v rámci režimu. Není jím však dotčena možnost, že všechny nebo část podpor poskytnutých ve zvláštních případech by mohly být považovány za slučitelné se společným trhem.

(70) Portugalské orgány prokázaly, že v případě prvních tří transakcí není nezbytné podporu navracet. Na základě informací poskytnutých portugalskými orgány a aniž by bylo dotčeno nové posouzení každé transakce na základě nových informací, jež budou k dispozici, musí být tudíž navrácena pouze podpora týkající se kapitálových zisků z postoupení podílů společnosti CGD v brazilské bance ITAÚ, S.A,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Režim státních podpor, který Portugalsko zavedlo na základě článku 25 EBF, je neslučitelný se společným trhem.

Článek 2

Portugalsko musí zrušit režim podpor uvedený v článku 1.

Článek 3

1. Portugalsko přijme veškerá opatření potřebná k tomu, aby bylo možné získat od příjemců nazpět podpory uvedené v článku 1, jež jim byly uděleny protiprávně.

2. Navrácení se provede bezodkladně a v souladu s postupem vnitrostátního práva za předpokladu, že tento postup umožní okamžitý a účinný výkon tohoto rozhodnutí.

3. Podpora, která má být navrácena, je úročena ode dne, kdy byly podpory pro příjemce uvolněny, do dne jejich skutečného navrácení.

4. Úroky budou vypočítány podle referenční sazby používané pro výpočet ekvivalentu dotace v rámci regionálních podpor.

Článek 4

Portugalsko sdělí Komisi ve lhůtě dvou měsíců od oznámení tohoto rozhodnutí, jaká opatření přijalo k jeho splnění. Za tímto účelem se využije jednotný dotazník v příloze I tohoto rozhodnutí.

Článek 5

Toto rozhodnutí je určeno Portugalské republice.

V Bruselu dne 4. července 2006.

Za Komisi

Neelie KROES

členka Komise